

Vergaderjaar 2024–2025

31 765

Kwaliteit van zorg

Nr. 938

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juli 2025

Op 27 mei jl. heeft uw Kamer een aantal moties aangenomen die zijn ingediend in het tweeminutendebat Medisch Zorglandschap van 21 mei jl. Conform het verzoek van uw Kamer van 2 juni jl. ga ik in deze brief in op de moties die zijn ontraden en door uw Kamer zijn aangenomen. Het gaat over de moties die betrekking hebben op het Zuyderland ziekenhuis:

- Motie met Kamerstuk 31 765, nr. 920 van het lid Dijk over een masterplan personeel voor het geboortecentrum in Heerlen;
- Motie met Kamerstuk 31 765, nr. 922 van Dijk c.s. over een nationaal centrum voor geboortezorg en innovatie in de stadsregio Parkstad Limburg;
- Motie met Kamerstuk 31 765, nr. 925 van het lid Claassen over een aanwijzing om de acute zorg en geboortezorg in Heerlen te behouden;
- Motie met Kamerstuk 31 765, nr. 926 van het lid Claassen over een plan voor werving, flexibel opleiden en flexibele inzet van het zorgpersoneel.

Voordat ik inga op de afzonderlijke moties wil ik – net als mijn ambtsvoorganger steeds heeft aangegeven – benadrukken dat keuzes over de inrichting van het zorgaanbod in het ziekenhuis alleen door het ziekenhuis (in afstemming met de verzekeraar) worden gemaakt. Bestuurders en zorgprofessionals van het ziekenhuis moeten immers altijd de verantwoordelijkheid kunnen dragen voor het leveren van veilige zorg. Als de Kamer zou verplichten dat een zorgaanbieder zorg levert, ondanks personeelsgebrek, dan kan een bestuurder deze verantwoordelijkheid niet meer nemen. Met mogelijk ernstige gevolgen voor patiënten en de zorgmedewerkers.

Motie van het lid Dijk over een masterplan personeel voor het geboortecentrum in Heerlen

Deze motie verzoekt in gesprek te gaan met partijen in de regio, de gemeente Heerlen en het ziekenhuis, om te komen tot een masterplan

personeel om in Heerlen voldoende medisch specialisten, klinisch verloskundigen en verpleegkundigen aan te trekken voor het behoud van het geboortecentrum in Heerlen.

Net als de indieners van deze motie onderschrijf ik het belang van voldoende beschikbaar en gekwalificeerd personeel voor het Zuyderland ziekenhuis en meer specifiek voor de geboortezorg in Heerlen. Het werven en behouden van zorgpersoneel is aan het ziekenhuis zelf in afstemming met de partijen in de regio. Via landelijk beleid ondersteunt het Ministerie van VWS de aanpak om het personeelstekort terug te dringen

Vanuit het ziekenhuis wordt al volop geïnvesteerd in de arbeidsmarkt-agenda.

Er wordt via zoveel mogelijk kanalen personeel geworven en er wordt geïnvesteerd in arbeidsmarktcommunicatie. Voor het behoud van medewerkers heeft Zuyderland programma's op het gebied van gezondheid en vitaliteit, loopbaanontwikkeling, mentale weerbaarheid en (persoonlijk) leiderschapsontwikkeling. Ook worden jaarlijks veel zorgprofessionals opgeleid. Daarnaast heeft het Zuyderland ziekenhuis samen met andere zorgpartners in de regio een transformatieplan ingediend gericht op de arbeidsmarkt. Hierbij wordt vanuit een collectief werkgeverschap gewerkt aan het gezamenlijk opleiden van mensen voor de zorg, het samen werven van mensen voor de zorg en het behouden van mensen in de zorg door mobiliteits- en ontwikkelkansen te bieden, ook over de grenzen van de eigen organisatie heen.

Motie van Dijk c.s. over een nationaal centrum voor geboortezorg en innovatie in de stadsregio Parkstad Limburg

Deze motie verzoekt om een verkenning te starten om een nationaal centrum voor geboortezorg en innovatie te vormen in de stadsregio Parkstad Limburg en dit centrum een voorbeeld te laten zijn bij de versterking van de geboortezorg elders in het land. De motie verzoekt het kabinet hier tevens zorgverzekeraars en nationale, provinciale en regionale partners bij te betrekken, voor zowel de opzet als de financiering ervan.

Ik zal de wens van de Kamer overbrengen aan het ziekenhuis en de zorgverzekeraar(s) waar de plannen voor de geboortezorg worden uitgewerkt, zodat dit voorstel kan worden besproken in de werkgroep met de regionale partners. Ik zal zelf geen verkenning uitvoeren. Zoals aan het begin van deze brief aangegeven maken bestuurders van ziekenhuizen uiteindelijk de keuzes over de inrichting van het zorgaanbod. Dat geldt ook voor een (eventueel) nationaal centrum voor geboortezorg en innovatie.

Motie van het lid Claassen over een aanwijzing om de acute zorg en geboortezorg in Heerlen te behouden

De motie van het lid Claassen verzoekt de regering een aanwijzing ex artikel 7 Wet marktordening gezondheidszorg (WMG) voor te bereiden en zo snel mogelijk uit te voeren, met als doel de acute zorg en geboortezorg in Heerlen te behouden en tijdens de voorbereiding een moratorium in te stellen op afschaling van acute zorg en geboortezorg in Heerlen.

Een aanwijzing conform artikel 7 van de WMG kan niet gaan over een individuele zorgaanbieder en kan daarom in deze situatie niet worden

gehanteerd¹. Artikel 7 van de WMG geeft de Minister namelijk alleen de bevoegdheid om een algemene aanwijzing te geven aan de NZa en dus niet aan een individuele zorgaanbieder, zoals het Zuyderland ziekenhuis. Voor datgene wat de motie vraagt, een aanwijzing om de sluiting van acute zorg in Heerlen te behouden, bestaat dus geen wettelijke grondslag en is daarom ook niet uitvoerbaar.

Wel werkt het Zuyderland ziekenhuis momenteel met een werkgroep een plan uit voor de geboortezorg na 2030 in de hele regio. De planning is erop gericht om in de tweede helft van 2026 het uitgewerkte plan voor de geboortezorg na 2030 gereed te hebben. Uitgangspunten voor de uitwerking van de werkgroep zijn:

- Zwangere vrouwen kunnen voor alle geboortezorg in Heerlen terecht. Alleen als er sprake is van een bevalling in het ziekenhuis zal de bevalling plaatsvinden in Sittard-Geleen, de voor- en nazorg is in Heerlen.
- Er wordt ingezet op kwalitatief goede begeleiding van, en veilige geboortezorg voor, zwangere vrouwen in het bijzonder in de regio Parkstad. Hierbij wordt rekening gehouden met de specifieke situatie in Parkstad, de toenemende druk op de arbeidsmarkt en de verplaatsing van de acute verloskunde en het geboortecentrum vanaf 2030 naar Sittard-Geleen.
- Ontwikkelingen op het gebied van AI en digitale zorg worden meegenomen.
- Er wordt onderzocht welke (nieuwe) samenwerkingen er nodig zijn tussen alle betrokkenen bij de geboortezorg.
- De inzet wordt om geboortezorg meer naar thuis en de wijk te brengen.
- Geboortezorg wordt gezien als de hele cyclus van preconceptie zorg tot bevalling en nazorg. Sociale verloskunde is nadrukkelijk onderdeel van het plan. Het gaat niet alleen om de zwangerschapsbegeleiding maar vooral ook ondersteunen in hoe voor te bereiden op het moederschap daar waar dat nodig is.
- Samen met de werkgroep vervoer worden scenario's uitgewerkt voor de categorie bevallingen waarbij mensen met eigen vervoer naar het ziekenhuis komen.

Zodra het plan voor de geboortezorg is uitgewerkt zal ik uw Kamer hierover informeren.

Motie van het lid Claassen over een plan voor werving, flexibel opleiden en flexibele inzet van het zorgpersoneel

De motie Claassen verzoekt de regering Zuyderland, provincie Limburg en de onderwijsinstellingen te ondersteunen om voor het zomerreces 2025 tot een plan te komen voor werving, flexibel opleiden en flexibele inzet van het zorgpersoneel.

Zoals aangegeven bij motie met Kamerstuk 31 765, nr. 920 over een masterplan personeel wordt vanuit het ziekenhuis al volop geïnvesteerd in de arbeidsmarktagenda. Het Zuyderland werkt samen met de provincie Limburg en onderwijsinstellingen om de regionale arbeidsmarkt te versterken. In projecten zoals «In de Zorg – Uit de Zorgen» wordt ingezet op scholing, inclusiviteit en het aantrekken van nieuw personeel, waaronder statushouders. Met partners als de Open Universiteit, Zuyd Hogeschool en Gilde Opleidingen ontwikkelt Zuyderland leertrajecten en

¹ Artikel 7 Wet marktordening gezondheidszorg
Artikel 7 lid 4 Een aanwijzing heeft geen betrekking op een individuele zorgaanbieder, ziektekostenverzekeraar of consument.

bijscholing die aansluiten op de zorgvraag en technologische ontwikkelingen. Daarnaast werkt Zuyderland samen met werkgeversservicepunten en initiatieven als «De Zorgcampus» om een inclusieve arbeidsmarkt in de zorg te realiseren en duurzame werkgelegenheid te bevorderen.

Hiermee beschouw ik de moties als afgedaan.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
D.E.M.C. Jansen